

СТАНОВИЩЕ

от проф.д-р Тони Богданова Михова,
Технически университет – София, филиал Пловдив

относно материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност **„професор“**
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“,

по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,

професионално направление: 3.7. Администрация и управление (Количествени методи и моделиране в управлението)

В конкурса за „професор“, обявен в Държавен вестник, бр. 96 от 11.11.2025 г., и в интернет страницата на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра „Управление и количествени методи в икономиката“ към Факултета по икономически и социални науки (ФИСН), като кандидат участва доц. д-р Таня Петрова Янкова-Лилова, от катедра „Управление и количествени методи в икономиката“, ФИСН.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата/ите

Със заповед № РД-22-45 от 09.01.2026 г. на ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност **„професор“ в ПУ** по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление (Количествени методи и моделиране в управлението), **обявен за нуждите на катедра „Управление и количествени методи в икономиката“** към Факултета по икономически и социални науки.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат**: доцент д-р Таня Петрова Янкова-Лилова, от катедра „Управление и количествени методи в икономиката“, ФИСН на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Представеният от кандидата комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва всички изискуеми документи. Кандидатът доц. д-р Таня Петрова Янкова-Лилова, е приложила общо 22 научни труда, от които - 14 студии, 1 монография и 1 учебно пособие и 6 научни статии и доклади. Приемат се за рецензиране 22 научни труда, които са извън дисертацията, и се отчитат при крайната оценка и 10 научноизследователски проекта. Представени са и

документи като удостоверение за трудов стаж, справки за учебната работа, аудиторна заетост, работа с докторанти, участие в проекти и други.

Обобщавам, че кандидатът е представил коректно всички необходими документи за участие в обявения конкурс. Приемам за рецензиране всичките 22 научни труда, представени за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“ и са извън процедурите за „доктор“ и „доцент“.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на учебно-педагогическата дейност

Доц. д-р Таня Петрова Янкова-Лилова, съгласно представеното удостоверение за трудов стаж, притежава 16 години, 3 месеца и 28 дни преподавателски стаж. Годишната академична заетост за 2025/2026 година е 225 часа лекции и 150 часа упражнения по следните дисциплини:

- Приложна математика;
- Финансова математика;
- Количествени методи в управлението.

Кандидатът има опит в преподаването на студенти от различни специалности: „Финанси“, „Счетоводство“, „Бизнес мениджмънт“ и „Публична администрация“. Има разработени учебни програми по следните дисциплини: Приложна математика, Финансова математика, Количествени методи в управлението, Математика, Изследване на операциите в икономиката.

Кандидатът има издадено едно учебно пособие: “Диференциално смятане за икономисти”, Поредица учебни пособия на ФИСН (книжка 1), Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2015, Пловдив, ISBN: 978-619-202-015-6, 120 стр.

Доц. д-р Таня Янкова-Лилова е участвала в практическото обучение на студенти от различни специалности на ФИСН като академичен наставник в рамките на национален проект BG05M2OP001-2.002-0001 „Студентски практики“- МОН, Финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014 – 2020 г.“ (ОП НОИР) чрез Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Според приложената справка, доцент Таня Янкова-Лилова е научен ръководител на един докторант Стефан Деянов Георгиев, защитил докторска степен през 2023 г. в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8. Икономика, докторска програма: Икономика и управление (индустрия).

Оценка на научната и научноприложената дейност на кандидата.

Кандидатът доц. д-р Таня Янкова-Лилова е предложила общо 22 научни труда, от които 1 монография, 14 студии в съавторство, 6 статии и доклади, 1 учебно пособие за участие в процедурата за заемане на академична длъжност „професор“. Представената монография на тема “Математическото моделиране в икономическите изследвания – избрани методи и подходи” е издадена през 2025 година от Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, ISBN: 978-619-281-010-8, в обем от 216 стр.

Представените 20 научни публикации могат да бъдат класифицирани, както следва: 3 статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, 3 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове и 14 Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. 19 броя от научните публикации са на английски език и 1 брой – на български език.

Всички представени научни труда са по тематиката на обявения конкурс. Кандидатът изпълнява Националните минимални изисквания за придобиване на академичната длъжност "Професор" и удовлетворява допълнителните факултетни изисквания на ФИСН при ПУ.

Приноси (научни, научноприложни, приложни) и цитирания

Приемам представената самооценка на приносите на доц. д-р Таня Янкова-Лилова. Оценявам високата значимост за науката и практиката на следните приноси:

научни приноси:

1. Систематизиране, обогатяване и развитие на изследванията в областта на дигиталната трансформация, Индус-трия 4.0 и Индустрия 5.0. (публикации № 7, 17, 21).
2. Приложен интердисциплинарен подход чрез комбинирание на класически статистически методи, размити множества, структурно моделиране с уравнения (Structural Equation Modeling – SEM), методи на машинното обучение и мно-гокритериален анализ за изследване на сложни, многофакторни и динамични соци-ално-икономически процеси (публикации № 1, 2, 8, 11, 12, 13, 15, 16, 18).
3. Предложени са нови рамки за статично сравнение и динамично проследяване на алтернативи, които позволяват непрекъснат мониторинг, оценка и обосновано вземане на управленски решения (публикации № 1, 3, 9, 11, 20).
4. Разработени са иновативни модели за ранно откриване на студенти в риск, IoT-базирани учебни среди, интелигентни чатботи с генеративен изкуствен интелект и рамки за AI-базирано

оценяване, насочени към персонализация, повишаване на ангажираността, осигуряване на качество и академична етика във висшето образование (публикации № 2, 4, 8, 14, 19).

научноприложни и приложни приноси:

1. Разработени са емпирично обосновани модели за анализ на нагласи, удовлетвореност и механизми на приемане в електронната търговия, дигиталните разплащания, електронното управление, социалните мрежи и туристическите услуги (публикации № 12, 13, 15, 16, 17, 18).

2. Разширяване на приложното поле на теорията за вземане на решения към социално значими и публични области като образование, обществено здраве, екологична устойчивост и хранително поведение, което демонстрира широката приложимост на интелигентните методи за подпомагане на решения (публикации № 5, 6, 11, 18).

3. Разработени са концептуални и методологични решения за етично и контролирано внедряване на генеративни AI технологии в образованието и туризма, съчетаващи иновации с институционална отчетност и осигуряване на качество (публикации № 14, 17, 19).

4. Интегриране на научните резултати в учебния процес и в ръководството на докторанти, като подпомагат подготовката на млади изследователи и трансфера на знания между наука и образование (публикации № 1, 2, 4, 7, 14, 19, 21).

Научните приноси на кандидата, представени в публикациите са значими за науката и практиката и отразяват интердисциплинарната изследователска дейност в областта на количественото моделиране, системите за подпомагане на вземането на решения, дигиталната трансформация и интелигентния анализ на социално-икономически системи. Доказателство за това са цитиранията на публикациите от други автори, както следва:

- цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 47 броя;
- цитирания в нереперирани списания с научно рецензиране – 8 броя.

1. Цитиранията са от екипи от чуждестранни автори, в периода 2021 – 2024 година в престижни международни издания, което прави кандидата разпознаваем учен сред научните среди у нас и в чужбина.

Внедрителска дейност

Представени са съответните документи за участието на доц. д-р Таня Петрова Янкова-Лилова в 2 международни и 1 национални проекта. Тя е ръководител на 1 университетски

Проект ФП19-ФИСН-014 „Съвременни инструменти и подходи за икономически и бизнес анализи“, финансиран от ФНИ при ПУ „П. Хилендарски“, период: 2019 – 2020 г.

Кандидатът има активна внедрителска дейност, изразяваща се в участие на национални и международни проекти, както и в ръководство на един университетски проект.

3. Критични забележки и препоръки

Нямам съществени критични забележки, но бих направила няколко препоръки към кандидата.

Имайки предвид високият потенциал на доц. д-р Таня Петрова Янкова-Лилова, препоръчвам разработване на учебници и учебни пособия в съответната научна област.

Другата препоръка към бъдещата работа на кандидата е за разширяване на работата с докторанти, с цел създаване на научна школа в определеното изследователско поле.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д-р Таня Петрова Янкова-Лилова, **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и в конкурса за академичната длъжност „доцент“. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание, като представителна част от тях са публикувани в списания и в научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на доц. д-р Таня Петрова Янкова-Лилова **е несъмнена**.

Постигнатите от доц. д-р Таня Петрова Янкова-Лилова резултати в учебната и в научноизследователската дейност **напълно** съответстват на минималните национални и допълнителните изисквания на Факултета по икономически и социални науки, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове и с оглед на анализа на тяхната значимост и съдържащите се в тях научни, научноприложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам убедено своята **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад предложение до Факултетния съвет на

Факултета по икономически и социални науки за избор на доц. д-р Таня Петрова Янкова-Лилова. на академичната длъжност „професор“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.7. Администрация и управление (Количествени методи и моделиране в управлението).

9.03.2026 г.

Изготвил становището:

(проф.д-р Тони Михова)